

Motion till riksdagen 2021/22:2048

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Utför traumabehandlingsstudier för sexuell våldsexponering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att öka stödet till forskning rörande traumabehandlingsstudier för sexuell våldsexponering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sexualbrott ger vårdkrävande skador. Våldtäkt är det trauma som oftast leder till posttraumatiskt stressyndrom och har den starkaste kopplingen till självmord, självmordstankar och självskada. Konsekvenserna är ett förändrat liv med varierande grad av smärta, utmattning och psykisk ohälsa. Och vi ska veta att om man har blivit utsatt för sexualbrott i barndomen ökar det risken för suicid tolv gånger.

År 2020 ökade antalet anmälda sexualbrott i Sverige till 24 100. Under 2020 anmäldes det största antalet våldtäkter mot barn hittills – 16 procent fler än 2019. Enligt Stiftelsen Allmänna Barnhusets senaste rapport blir ett av fyra barn utsatta för sexualbrott. 25 procent av alla barn utsätts alltså för sexuella övergrepp. Om vi har en skolklass på 20 barn, kan vi alltså räkna med att 5 av dessa barn blir utsatta för sexualbrott.

Att bekämpa sexualbrott mot barn måste prioriteras högre, att regeringen har vidtagit flera åtgärder för att förbättra möjligheterna att bekämpa denna typ av brott och tar nya initiativ fortlöpande är bra men det är inte tillräckligt. De åtgärder som man har vidtagit ter sig verkningslösa när man ser till statistiken. År 2014 räknade man nämligen på Stiftelsen Allmänna Barnhuset med att 20 procent av alla barn blir utsatta, och den siffran har varit konstant ökande. I den senaste undersökningen i augusti 2021 är siffran uppe på 25 procent. I stället för fyra små barn i en förskoleklass talar man om fem små barn som blir utsatta för sexualbrott. De senaste fem åren har det fötts ungefär 115 000 barn per år. Av årets kull på ca 115 000 barn så kommer närmare 29 000 av dem att utsättas för någon form av sexualbrott. Till detta kan vi också räkna med att det finns

lika många vuxna brottsoffer, människor som i barndomen blivit utsatta för sexualbrott och där ytterst få talar om det eller får adekvat hjälp så att de djupa sår som det satt, kan läka. Enligt Brå är det cirka 0,4 procent av sexualbrotten mot barn som leder till åtal och straffpåföljd, det vill säga av 1 000 sexualbrott är det 4 som leder till ett straff och till en markering i brottsregistret.

Inget barn ska behöva växa upp med en tung ryggsäck fylld av ångest, rädsla och smärta, ingen vuxen ska behöva leva med samma ryggsäck utan att få stöd och hjälp och här är mörkertalet stort. Vi pratar om en ryggsäck som gör så ont att den som har blivit utsatt inte alltför sällan måste ta till droger, hamnar i kriminalitet, får ett självska-
beteende. Risken finns också att de fortsatt blir utsatta för sexuella övergrepp för att det blir ett öppet mål för flera andra förövare då skyddsmekanismerna tvingats bort i barn-
domen.

Detta är ett ämne i samhället som är kraftigt tabubelagt och jag är helt övertygad om att det är för att det är så vidriga övergrepp att man inte ens orkar tänka på dem. Sedan handlar det också om att förövarna till dessa brott, lagt munkavle på brottsoffren i tidig ålder.

I doktor Gita Rajans avhandling som handlar om sexuellt våld och dess hälso-
konsekvenser fokuserar hon på möjligheterna att läka genom god kvalitet på vården och vilka konsekvenser det får om man som utsatt inte får adekvat vård och behandling. Hon skriver: ”Hälso- och sjukvårdssystemet måste anpassa sig till det faktum att exponering för sexuellt våld är en vanlig, livslång patogen som ansvarar för många livshotande men behandlingsbara sjukdomar. Kunskap måste ligga till grund för denna anpassning. Kunskapsbaserad utbildning av hälsovårdsstudenter, yrkesverksamma, företagsledning och politiker bör prioriteras, liksom vidare forskning inom området. Under tiden är det viktigt att vara ärlig och ödmjuk inför det faktum att befintlig vård för offer för sexuellt våld är otillräcklig.”

Människor som begår sexuella övergrepp på barn gör det medvetet och det är ett egoistiskt mänskligt beteende som kan motverkas med full kraft. Tids nog kan det förhoppningsvis elimineras, om den politiska viljan finns. Det krävs dock åtgärder på bred front. Ur ett brottsofferperspektiv krävs det tillgång inom vården, på adekvat vård och behandling som grundas på vetenskapligt bevisad effekt. Om inte ett brottsoffer kan erbjudas adekvat vård blir det en felande länk som i sin tur kostar samhället enorma pengar på kort och lång sikt.

Marléne Lund Kopparklint (M)